PAIX LITURGIQUE

Newsletter 13 objavljen dana 8 sijecanj 2014

"PAPA FRANJO NEMA PROBLEMA S TRADICIONALNIM OBREDOM"

"Sveti Oce, mi smo tvoji sinovi i osjecamo tvoju blizinu... Nismo jedini koji slave ovaj drevni obred koji je pratio velicanstvena stoljeca svetosti, sveti obred u kojem su tisuce svetaca našle slatku dubinu susreta s Bogom u tišini otajstva."
(kardinal Castrillón, hodocašce Summorum Pontificum, 26. listopada 2013.)

Krajem listopada Sveti je Otac na vrlo znacajan nacin tri puta u svega nekoliko dana dao slicne komentare o tradicionalnoj liturgiji i onima koji je prakticiraju. Tako u jednom prilogu prenijela švicarska novinska agencija APIC/KIPA, od koje smo mi preuzeli naslov.

I – 26. LISTOPADA 2013: PORUKA POVODOM HODOCAŠCA SKUPINA "SUMMORUM PONTIFICUM" U RIM

U svojoj homiliji izrecenoj tijekom mise slavljene u vatikanskoj Bazilici povodom hodocašca Summorum Pontificum, kardinal Castrillón izrazio je zadovoljstvo slobodom onoga što on naziva "gregorijanskim obredom": "Gregorijanski obred, koji je na neki nacin dobio novu vitalnost proglašenjem motuproprija Summorum Pontificum od prije šest godina, vratio je kršcanima priliku da ubiru duhovne plodove koji proizlaze iz njegova slavljenja." Kardinal se tada obratio papi u svoje ime i u ime hodocasnika koristeci zamjenicu "mi". To je bio svojevrstan odgovor na poruku koju je papa nekoliko trenutaka ranije uputio putem monsinjora Pozza, tajnika Komisije Ecclesia Dei:
"Uzoritom kardinalu Daríu Castrillónu Hoyosu, povodom hodocašca u Rim skupine vjernika Cœtus Internationalis Summorum Pontificum u sklopu obilježavanja Godine vjere, Njegova Svetost papa Franjo šalje srdacan pozdrav sa željom da sudjelovanje u pobožnom putovanju grobovima apostola potakne gorljivu vjernost Kristu, slavljenu u euharistiji i javnom bogoslužju Crkve, te pruži obnovljeni poticaj za evandeosko svjedocenje. Zazivajuci darove Duha Svetoga i majcinsku zaštitu Majke Božje, Sveti Otac upucuje od svega srca Vašoj preuzvišenosti, svim crkvenim velikodostojnicima, svecenicima i vjernicima prisutnima na ovom svetom slavlju svoj zatraženi apostolski blagoslov, da vam donese mir i duhovni žar. "

II – 29. LISTOPADA 2013: PORUKA UPUCENA SVECENICKOM BRATSTVU SVETOG PETRA

Posebno je zanimljivo napomenuti da je tu poruku, ovaj put na francuskom, koju je apostolski nuncij u Francuskoj, mons. Luigi Ventura, 29. listopada uputio u pismu vlc. Vincentu Ribetonu, superioru francuskog distrikta FSSP-a, 13. studenoga prenio Radio Vatikan, a zatim i službena internetska stranica Svete Stolice news.va.

U poruci, koja je poslana na 25. obljetnicu osnivanja Svecenickog bratstva sv. Petra, navodi se da "slavljenjem svetih otajstava prema izvanrednom obliku rimskog obreda [clanovi Bratstva sv. Petra] doprinose, u vjernosti živoj tradiciji Crkve, boljem razumijevanju i provedbi Drugoga vatikanskog sabora." Papa, nadalje, potice clanove toga instituta da "prema vlastitoj karizmi aktivno sudjeluju u poslanju Crkve u današnjem svijetu svjedocenjem svetog života, jake vjere te domišljate i velikodušne ljubavi". Papa u poruci naglašava da su se osnivaci FSSP-a "u velikom duhu posluha i nade s povjerenjem okrenuli Petrovu nasljedniku kako bi vjernicima privrženima misalu iz 1962. dali priliku da svoju vjeru žive u punom zajedništvu s Crkvom."

Misa koju je 16. studenoga 2013 u crkvi Saint-Sulpice u Parizu za 25 godina FSSP-a slavio o. Ribeton

III – 31. LISTOPADA: AUDIJENCIJA SVETOG OCA S KARDINALOM CASTRILLÓNOM, BIVŠIM PREDSJEDNIKOM KOMISIJE ECCLESIA DEI

Kardinal Castrillón Hoyos zatražio je tu audijenciju da bi Svetom Ocu iznio zabrinutost koju su mnoge osobe privržene izvanrednom obliku rimskog obreda povjerile kardinalu nakon izbora pape Franje. Obracajuci se nekoliko dana kasnije clanovima Medunarodne federacije Una Voce (FIUV) okupljenima u Rimu na glavnoj skupštini, kardinal je okupljenima ovako prenio dojmove s audijencije: "Nedavno sam se susreo s papom Franjom, koji mi je rekao da nema problema sa starim obredom, kao ni sa skupinama laika i udrugama kao što je vaša, koja promice stari obred". Nadalje, odgovarajuci na pitanja clanova Una Voce o slucaju franjevaca Bezgrješne, i naglasivši da o tome nije razgovarao s papom, kardinal je procijenio da je po njegovu mišljenju papa bio potaknut zabraniti korištenje liturgije prema Vetus Ordo u toj vjerskoj zajednici samo zbog unutarnjih razdora, a ne zbog bilo kakvih svojih negativnih sudova o tradicionalnoj liturgiji.

IV – PRIMJEDBE *PAIX LITURGIQUEA*

1) U intervjuu koji je papa dao jezuitskom casopisu o kulturi u kolovozu 2013. moglo se procitati napise koji su sugerirali da postoji odredena udaljenost izmedu pape Franje i katolickih vjernika privrženih tradicionalnoj liturgiji: "Citanje Evandelja na nacin da ga se aktualizira, koje je bilo svojstveno Koncilu, apsolutno je nepovratno. Tu su, zatim, i posebna pitanja kao što je liturgija prema izvanrednom obliku (Vetus Ordo). Mislim da je izbor pape Benedikta bio razborit i to u smislu pružanja pomoci osobama koje imaju taj poseban afinitet. Ono što je zabrinjavajuce jest opasnost ideologizacije liturgije prema Vetus Ordo i njezine instrumentalizacije." To je izazvalo mnoge komentare u tradicionalnom svijetu, no ipak se, medutim, trebalo prisjetiti odgovora koji je papa dao prošlog svibnja prilikom posjeta ad limina biskupima Apulije (v. naš francuski newsletter br. 389): kada su mu se požalili na "predvoditelje mise po starom obredu koji poticu podjele unutar Crkve", papa je odgovorio da trebaju "biti oprezni prema ekstremizmu odredenih tradicionalnih skupina, ali se takoder oslanjati na tradiciju i truditi se da ona zaživi u Crkvi pored inovacija."

Ne treba se cuditi ako se u papinoj misli ponekad susretnu nekoherentne ideje koje su rezultat trenutka i situacije. Poput svih rijeci koje je papa Franjo izgovorio ili preuzeo, ni one o tradicionalnoj liturgiji ne treba uzeti doslovno do zareza, kako se to moglo ciniti s rijecima Benedikta XVI. Kako mjeseci prolaze, papa Franjo pokazuje istancan pastoralni instinkt i vrlo je vjerojatno da ga je kombinacija znacajnih dogadaja povezanih s izvanrednim oblikom rimskog obreda potakla da se izrazi jasno i na nacin koji neki nisu ocekivali...

2) Ne želimo relativizirati tri govora koja smo ovdje prenijeli, vec naprotiv naglasiti njihovo tocno i potpuno znacenje. Ukratko, u vrlo kratkom razdoblju svoga pontifikata papa koji, za razliku od svog prethodnika, ne pokazuje posebnu zainteresiranost ni za tradicionalnu liturgiju ni za "osobe koje imaju afinitet prema njoj," tri je uzastopna puta poslao tim osobama slicnu poruku koja izravno ili neizravno govori: motuproprij se nece dovesti u pitanje.

S te pozicije možemo pokušati bolje razumjeti papine namjere zahvaljujuci znakovima koje daje. Ono što je jasno jest ne samo da nece biti pokrenut nov liturgijski rat, vec da se taj "afinitet" i dalje priznaje unatoc pritiscima nostalgicara pokoncilske revolucije. Drugim rijecima: nema ni rijeci o propitkivanju pomirenja koje je želio i dopustio Benedikt XVI.

Na kraju, istaknimo važan detalj: hodocašce Summorum Pontificum dogodilo se, na neki nacin, kod samoga pape-u njegovoj vatikanskoj bazilici. Sasvim uobicajen docek koji je pružen hodocasnicima potice nas da mislimo da bi papa Franjo, nimalo ne riskirajuci da ga proglase "konzervativcem" kako je uvijek prijetilo njegovom prethodniku, ako se ukaže prilika lako mogao uciniti ono što se Benedikt nije usudio: slaviti tradicionalnu misu ili, još jednostavnije, predslaviti je. To bi bez ikakve sumnje bio još jedan povijesni korak k povratku liturgijskom miru.

3) Treba imati na umu da mnogi koji žive svoju katolicku vjeru u duhu tradicionalne liturgije ne smatraju da se nalaze na marginama Crkve, nego "u rezervi", i da se "znakovima" iz Rima koje smo naveli mogu samo istinski radovati. Zakonom molitve (*lex orandi*) koji su izabrali oni izražavaju snažan zakon vjerovanja (*lex credendi*) u trenutku kada svjedocimo slabljenju vjere u tolikim starim katolickim zemljama. Za te vjernike misa je dio življenja vjere koji obuhvaca sve aktivnosti jedne obitelji, pocevši od vjeronauka i školovanja djece. U tom smislu, ti su vjernici zanimljiv uzor za novu evangelizaciju.

4) "Dragi Sveti Oce", rekao je kardinal Castrillón u svojoj propovijedi 26. listopada, "mi ostali hodocasnici u Vašoj papinskoj bazilici, pred oltarom Vaše Katedre, želimo i sebe ohrabriti cinjenicom da danas više nego ikad osjecamo da nismo sami. Sveti Oce, mi smo tvoji sinovi i osjecamo tvoju bliskost. Tvoj pogled pun ljubavi sve nas promatra. U društvu smo naše nebeske svete Majke. Nismo jedini koji slave ovaj drevni obred koji je pratio velicanstvena stoljeca svetosti, sveti obred u kojem je tisuce svetaca u tišini otajstva našlo slatku dubinu susreta s Bogom. Danas se nipošto ne želimo prepustiti gorcini usamljenosti, vec se radujemo što u papinskom Rimu, gradu našeg pape, možemo zagrliti svu bracu na svijetu. Ne, nismo sami!"